

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

VNG Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Postbus 30435
2500 GK Den Haag

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
4880382

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 1 september 2023
Onderwerp Reactie op uw brief van 31 augustus j.l. betreffende beëindiging RTB
derdelanders per 4 september

Geachte heer/mevrouw,

Op 31 augustus jl. heeft u per brief uw zorgen geuit ten aanzien van de doelgroep 'derdelanders' die op 4 september a.s. nog steeds in de gemeentelijke opvang verblijven en waarvan de opvang moet worden beëindigd. Hierover is ook gesproken in het Veiligheidsberaad in aanwezigheid van de VNG. Via deze brief, reageer ik op de door u geuite zorgen en beantwoord ik de door u gestelde vragen.

Inmiddels is in een aantal zaken uitspraak gedaan door de rechter over de beëindiging van de tijdelijke bescherming van derdelanders uit Oekraïne die hebben bevestigd dat beëindiging van de tijdelijke bescherming onder de Richtlijn tijdelijke bescherming voor de betreffende groep kan en rechtmatig is. In een aantal van de zaken heeft de rechtbank geoordeeld dat beëindiging van de tijdelijke bescherming niet rechtmatig is. Motivatie die de rechtbank hiervoor geeft is dat het toekennen van de tijdelijke bescherming onder de reikwijdte van het Unierecht valt en dat dit recht enkel op grond van dat Unierecht kan worden beëindigd. Vanuit het ministerie is eerder naar deze opvatting gekeken, waarna is geconcludeerd dat deze niet wordt gedeeld. De IND zal in hoger beroep gaan en de Raad van State vragen dit hoger beroep versneld te behandelen.

Ik begrijp dat deze situatie tot vragen heeft geleid. Deze uitspraken hebben echter geen schorsende werking voor de gehele groep derdelanders. Als deze situatie gezien een uitspraak van de Raad van State onverhoopt alsnog verandert, zult u over het vervolg worden geïnformeerd. Alle stappen voor het bredere proces richting 4 september kunnen doorgaan.

Concreet betekent dit voor de gemeenten dat zij de aanzeggingen, per brief en in gesprek, kunnen voortzetten. Ook als de derdelander een voorlopige voorziening heeft aangevraagd. Bij de beëindiging van de RTB gaat het om besluiten van de IND. Tegen die besluiten kan beroep in worden gesteld, waaraan een voorlopige voorziening (vovo) kan worden verbonden. Het indienen van een vovo schort het besluit om de RTB te beëindigen niet op. Dat betekent dat de gemeente ook in deze situatie brieven kan versturen en gesprekken kan voeren, uitgaande van het besluit van de IND.

Als de voorlopige voorziening wordt afgewezen, kunnen verdere stappen gericht op de beëindiging van de opvang en terugkeer worden gezet.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen

Als een voorlopige voorziening is toegewezen of een ordemaatregel is getroffen, zal dat in de meeste gevallen erop neerkomen dat de derdelander tot aan de uitspraak op het ingediende beroep wordt behandeld alsof hij valt onder de RTB en heeft de derdelander daarmee recht op RooO voorzieningen. Dit betekent dat de aanzegging befrist is. Het is bij een toegekende voorlopige voorziening niet de bedoeling verdere stappen te zetten naar beëindiging van de opvang totdat hierin een uitspraak is gedaan.

Datum
1 september 2023

Ons kenmerk
4880382

Voor die derdelanders die gefaseerd overgaan naar het COA, omdat zij hun asielprocedure nog zullen doorlopen, geldt dat zij recht hebben op COA opvang. Dat geldt ook indien zij in de beroepsfase van hun asielprocedure zitten. Wanneer gedurende verblijf in de gemeentelijke opvang een voorlopige voorziening volgt om deze opvang niet te beëindigen, blijft de derdelander in beginsel in de RooO opvang.

De gemeente kan op verschillende manieren kennisnemen van een toegewezen voorlopige voorziening. Eerst en vooral zal de derdelander zelf op de hoogte zijn van de toegewezen voorlopige voorziening en dit kunnen bewijzen aan gemeenten middels het tonen van de gedane uitspraak. Daarnaast wordt in BRP de codering verwerkt vanuit het BVV (Basis Voorziening Vreemdelingen) systeem. Wanneer de derdelander na 4 september met code 46 in het systeem staat, terwijl de derdelander niet meer onder de reikwijdte van de richtlijn valt, is de voorlopige voorziening toegewezen en verwerkt door de IND. Staat er een andere code in het systeem maar geeft de derdelander aan wel een voorlopige voorziening toegewezen te hebben gekregen, kunt u contact opnemen met de IND via het ketenservicenummer 088-0430500.

Uiteindelijk kan tot beëindiging van de opvang worden overgegaan als de derdelander niet uit eigen beweging vertrekt. Voor opvang aan asielzoekers bestaat een kortere bestuursrechtelijke ontruimingsprocedure. Juridisch is aansluiting gezocht bij de werkwijze. Dit is verdedigbaar en kan worden afgeleid uit de huidige wet en RooO, omdat de RooO ervan uitgaat dat de derdelander die niet de status van ontheemde heeft, de opvang moet verlaten. Om deze inzet te ondersteunen zal de RooO worden aangepast om de ontruimingstitel stevig neer te zetten.

Bij juridische procedures die mogelijk volgen, wordt in overleg met het ministerie van Justitie en Veiligheid en op kosten van het ministerie, de Landsadvocaat ingezet voor de eerste zaken waarin de meer principiële punten worden besproken. Als de vertrektermijn van de derdelander inmiddels is verlopen, kan de (vreemdelingen)politie ook handhavend optreden op basis van de vreemdelingenwet. Op die wijze wordt ook bereikt dat de derdelander niet meer in de opvang verblijft. Welke route het meest passend is, kan worden overlegd.

De derdelanders hebben een vertrektermijn gekregen die 28 dagen na 4 september 2023 nog doorloopt. Gedurende deze termijn, waarbij vertrek het doel is, kan tot aan hun daadwerkelijke vertrek gemeentelijke opvang worden verstrekt. Deze opvangkosten worden door het Rijk vergoed.

Ik realiseer mij dat dit het nodige van de gemeente vraagt. Daarom vraag ik gemeenten zo veel mogelijk naar de landelijke handelwijze te handelen. Elke gemeente heeft daarbij de ruimte om deze lijn eventueel aan te vullen met lokale

aandachtspunten en recht te doen aan de individuele omstandigheden van de derdelander.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

E. van der Burg

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen

Datum
1 september 2023

Ons kenmerk
4880382